

Χαιρετισμός

Πρύτανης του ΑΠΘ, Καθηγητής Νικόλαος Γ. Παπαϊωάννου

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι Υπουργοί και Βουλευτές,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Σας καλωσορίζουμε στην αποψινή μας τελετή με πολλή χαρά που σας έχουμε κοντά μας και, ειλικρινά, ευελπιστώ πως θα είναι μία από τις τελευταίες περιστάσεις όπου θα χρειαστεί να κάνουμε μνεία στις “ειδικές συνθήκες” που καθόρισαν τη ζωή μας από τον περασμένο Μάρτιο. Η παρουσία σας μαζί μας εδώ έχει τη δική της εγγενή αξία ακριβώς για αυτόν τον λόγο.

Η σημερινή μας τελετή, κυρία Πρόεδρε της Δημοκρατίας, είναι αφιερωμένη σ’ εσάς. Και είναι σημαντικό να σημειώσω πως αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα, όπου η ακαδημαϊκή πραγματικότητα υπερέρασε κατά έναν τρόπο την πολιτική. Τη δεδομένη στιγμή που ελήφθη η απόφαση για την αναγόρευσή σας ως Επιτίμου Διδάκτορα της Νομικής Σχολής, σας γνωρίζαμε μόνο με το όνομά σας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, και με την προηγούμενη σας ιδιότητα, ως την πρώτη γυναίκα Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σε διάστημα μερικών μηνών έκτοτε, βρίσκεστε εδώ με τον τίτλο του ύπατου αξιώματος της χώρας μας, όντας η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Για τον λόγο αυτό θα με συγχωρήσετε αν σε ορισμένα σημεία εμμείνω λίγο περισσότερο σ’ αυτό το τελευταίο σας γνώρισμα.

Διότι αν επισημαίνω το «πρώτη γυναίκα» το πράττω εκ προθέσεως, με μία προσδοκία μετάβασης. Μετάβασης σε μία εποχή, όπου στον μακρό χρόνο οι ποικίλοι ταυτοτικοί προσδιορισμοί θα «παροπλιστούν», αποτελώντας απλώς μία ακόμη μεταβλητή μεταξύ άλλων. Γιατί απόψε τιμάστε πρωτίστως ως μία εξέχουσα προσωπικότητα, ως άριστη νομικός, με ευαισθησίες για το

δικαστικό σύστημα του κράτους και την προστασία του περιβάλλοντος, ως ένας άνθρωπος με βαθιά καλλιέργεια και πολιτιστική Παιδεία.

Η παρουσία σας στον ανώτατο θώκο του ελληνικού κράτους αποτελεί εγγύηση για τις αξίες της δημοκρατίας, ιδιαίτερα σήμερα που η επιδίωξη της απομονωμένης αυτοσυντήρησης γύρω από χαρακώματα εθνικιστικού χαρακτήρα καταδεικνύεται ατελέσφορη έως και επικίνδυνη. Ως Ευρωπαίοι “οφείλουμε” να πιστεύουμε πως δεν είμαστε μέλη απλά μίας ένωσης οικονομικών συμφερόντων. Αντιθέτως, είμαστε κομμάτι ενός ευρύτερου πολιτικού χώρου με αντίστοιχες ηθικές αξίες, εντός του οποίου συμβιώνουμε. Εκεί όπου οι ανισότητες και διαφορές, υπαρκτές ή μη, αποτελούν τις κοινές μας προκλήσεις.

Σήμερα έχουμε χρέος να επανεφεύρουμε το ηθικό μας τοπίο ως Έλληνες πολίτες, αλλά και ως Ευρωπαίοι συμπολίτες. Καθώς οι θεσμοί δεν εκπίπτουν εν μιά νυκτί. Αργά και σταθερά χάνουν τη ζωτικότητά τους και καταλήγουν βαθμιαία σε κακέκτυπα του εαυτού τους. Στη σταδιακή εξαχρείωσή τους οφείλουμε να αντιτάξουμε την καλλιέργεια της έννοιας της Αντίστασης. Μικρές αποφάσεις, καθημερινές. Μία διαδικασία αυτοσεβασμού, που θα οδηγήσει στην ανάκτηση της υπερηφάνειας μας, σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο.

Τα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα όλων των βαθμίδων, όλοι όσοι βρισκόμαστε απόψε σ’ αυτή την αίθουσα, ιθύνοντες και μη, πρόκειται να διαβούμε τους επόμενους μήνες, ίσως και χρόνια, ένα δύσβατο μονοπάτι. Και εδώ έγκειται, κατά τη γνώμη μου, η σπουδαιότητα του δικού σας ρόλου, κυρία Πρόεδρε της Δημοκρατίας. Όχι μόνο συμβολικά, αλλά και ουσιαστικά. Γιατί στο πρόσωπό σας ενσαρκώνονται οι έννοιες της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της επιστήμης, του πολιτισμού και της ιστορίας μίας ολόκληρης χώρας, της οποίας τις ελπίδες ενσαρκώνετε.

Και αναφερόμενος στη σημερινή σας ιδιότητα, επανέρχομαι στη μακρά σας σταδιοδρομία στον νομικό και δικαστικό κλάδο της χώρας, το κατ’ εξοχήν πεδίο όπου η έννοια της “Μετακένωσης” -η άκριτη μίμηση ξενόφερτων προτύπων- οδηγεί σε ένα επικίνδυνο αδιέξοδο: διότι κάθε αξιοσημείωτη αλλαγή -συμβολική αλλά και όχι μόνον- οφείλει να σέβεται την κοινότητα και την εθιμοτυπία προκειμένου να στεριώσει. Πρόκειται για ένα μάθημα

που μας διδάσκετε καθημερινά με την παρουσία σας στην πολιτική ζωή του τόπου μας.

Με την προσωπικότητά σας έχετε την ικανότητα να συντελέσετε στη διαμόρφωση ενός πρότυπου κώδικα αξιών· με τη σταδιοδρομία σας να εμπνεύσετε ένα μέλλον πιο αισιόδοξο· και με την παρουσία σας στα πολιτικά δρώμενα του τόπου τη δυνατότητα, όσο και την κατάρτιση, να υπενθυμίζετε πως: «η βάση του νόμου πρέπει να εδράζεται στις ηθικές μας αρχές και όχι στη βία. Και πως η απόδοση δικαιοσύνης αποτελεί, τελικά, μία άσκηση στην ίδια την έννοια της ελευθερίας».

Κυρία Πρόεδρε της Δημοκρατίας, σας καλωσορίζουμε στη δεύτερή μας οικογένεια, που είναι πλέον και δική σας· σας καλωσορίζουμε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Σας ευχαριστώ.